

Tarım ve Köyişleri Bakanlığından:

Resmi Gazete Tarihi: 17/06/2003

Hayvan Irklarının Tesciline İlişkin Yönetmelik

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Hukuki Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 — Bu Yönetmeliğin amacı; yeni geliştirilen hayvan ırk, tip, hat ve hibritleri ile Türkiye yerli hayvan ırklarının tescili ile ilgili usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 — Bu Yönetmelik, yeni geliştirilen hayvan ırk, tip, hat ve hibritleri ile yerli hayvan ırklarının tescili ile ilgili çalışma ve bunlarla ilgili sınai hakları kapsar.

Hukuki Dayanak

Madde 3 — Bu Yönetmelik 10/3/2001 tarihli ve 24338 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 4631 sayılı Hayvan Islahı Kanununa dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 — Bu Yönetmelikte geçen;

- Bakanlık: Tarım ve Köyişleri Bakanlığını,
- Genel Müdürlük: Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğünü,
- Araştırma Enstitüsü: Bakanlığa bağlı Araştırma Enstitülerini,
- Tescil Komitesi: Bu yönetmeliğin kapsam maddesinde belirtilen yerli veya yeni geliştirilmiş hayvan ırk, tip, hat ve hibritlerinin tescili ile ilgili iş ve işlemlere yetkili karar organını,
- Tescil Alt Komitesi: Tescil komitesinin belirleyeceği konu ile ilgili uzmanlar grubundan oluşan komiteyi,
- Çalışma Grubu: Tescil alt komitesinin belirleyeceği konu ile ilgili uzmanlardan oluşan grubu,
- Tescil: Mevcut ya da yeni geliştirilen hayvan ırk, tip, hat ve hibritlerin özellikleri ile ekonomik ve genetik değerinin bu Yönetmelik esasları dahilinde tespit edilerek tescil listesine kaydedilmesini,
- Tür: Ortak özelliklere sahip olan, aralarında birleşince döl verimli döllere veren ve bu özellikleri yavrularına geçiren hayvan gruplarını,
- İrk: Bir tür içinde ortak özelliklere sahip olan ve bu özelliklerini yavrularına geçiren hayvan gruplarını,
- Tip: Bir ırk içinde ortak özellikler gösteren ve bu özellikleri yavrularına geçiren hayvan gruplarını,
- Hat: Bir ırk içinde akrabalı yetiştirme ile elde edilen homozigot hayvanlar grubunu,
- Yerli İrk: Bulunduđu bölgede uzun yıllar yetiştirilme sonucu ortaya çıkmış bölge şartlarına uyum sağlamış ırkı,
- İrk Özellikleri: İrkleri birbirinden ayırmaya yarayan özellikleri,
- Yeni İrkler: Saf yetiştirme veya melezleme sonucu elde edilen ırk özellikleri bakımından birbirine benzeyen ve bu özellikleri yavrularına geçiren ırkları,
- Melezleme: En az iki ayrı ırka ya da hatta özđu hayvanlar arasındaki çiftleştirmeyi,
- Hibrit: İrkler ya da hatlar arasında melezleme sonucu elde edilmiş belirgin özelliklere sahip bireyleri,
- Milli Tescil Listesi: Tescil edilen Türkiye yerli ve yeni geliştirilen hayvan ırk, tip, hat ve hibritlerinin yer aldığı listeyi ,
- Tavsiye Listesi: Yerli veya yeni geliştirilen ve yaygın şekilde yetiştirilmesi uygun görülen hayvan ırk, tip, hat ve hibritlerinin yer aldığı listeyi,
- Sınai Mülkiyet Hakkı: Tescil ettiren gerçek ya da tüzel kişilerin, tescil edilen yerli ve yeni geliştirilmiş hayvan ırk, tip, hat ve hibritlerinden elde edecekleri ticari haklarını, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Tescil Komitesinin Kuruluşu, Çalışma Esasları, Görevleri ve Sekreteryası Hizmetleri

Tescil Komitesinin Kuruluşu

Madde 5 — Tescil Komitesi Bakanlık Müsteşar Yardımcısı başkanlığında ve aşağıda belirtilen kurum ve kuruluşların temsilcilerinden oluşur.

- Bakanlığın ilgili birimlerinden 5 temsilci,
- İlgili Bakanlıklardan 2 temsilci,
- Üniversitelerin ilgili fakültelerinden 4 temsilci,
- İlgili Meslek Kuruluşlarından 2 temsilci,
- İlgili Sivil Toplum Örgütlerinden 2 temsilci,
- Türk Patent Enstitüsünden 1 temsilci,
- Türk Standartları Enstitüsünden 1 temsilci.

Tescil Komitesinin Çalışma Esasları

Madde 6 — Tescil Komitesinin çalışma esasları aşağıda belirtilmiştir.

- Tescil Komitesinin Başkanı Bakanlığın Müsteşar Yardımcısıdır.
- Tescil Komitesi Nisan ayında olağan, Bakanlığın daveti üzerine de olağanüstü olarak toplanır.

- c) Tescil Komitesi, üyelerin en az 2/3 ü ile toplanır.
- d) Kararlar, toplantıya katılan üyelerin 2/3 çoğunluğu ile alınır.
- e) Tescil Komitesi, uygun gördüğü sayıda alanında uzman olan kişilerden Tescil Alt Komitesini oluşturur.

Tescil Komitesinin Görevleri

Madde 7 — Yerli veya yeni geliştirilen hayvan ırk, tip, hat ve hibritlerin Tesciline ilişkin her türlü iş ve işlemleri yapmak ve yaptırmak.

Tescil Komitesinin Sekreteryası Hizmetleri

Madde 8 — Tescil Komitesinin sekreteryasını Genel Müdürlük yürütür.

Sekreteryanın görevleri şunlardır,

- a) Tescil Komitesini toplantıya davet eder, gerçek ve tüzel kişilerin gönderdiği ırk, tip, hat ve hibritler ile ilgili bütün dokümanları davet yazısı ile birlikte komite üyelerine gönderir,
- b) Tescil talebinde bulunan gerçek veya tüzel kişileri toplantıya davet eder,
- c) Tescil işlemleriyle ilgili her türlü iş ve işlemleri yapar, kayıtlarını tutar,
- d) Toplantı tutanaklarını tutar ve bir sonraki toplantıdan önce üyelere ulaştırır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tescil Alt Komitesi ve Çalışma Grubunun Görevleri

Tescil Alt Komitesinin Görevleri

Madde 9 — Tescil Alt Komitesinin görevleri aşağıda belirtilmiştir.

- a) Tescil ile ilgili kriterleri belirler ve gelen talepleri, bu kriterler doğrultusunda değerlendirir.
- b) Yaptığı değerlendirmeleri bir rapor şeklinde Tescil Komitesine sunar.
- c) Gerektiğinde tescil edilecek yerli veya yeni geliştirilen hayvan ırk, tip, hat ve hibritlerle ilgili Çalışma Gruplarını oluşturur.
- d) Çalışma Gruplarının çalışma ilkelerini belirler.

Çalışma Grubunun Görevleri

Madde 10 — Çalışma Grubunun görevleri aşağıda belirtilmiştir.

- a) Tescil edilecek yerli veya yeni geliştirilmiş hayvan ırk, tip, hat ve hibritlerin özelliklerini dikkate alarak, yapılan müracaatları değerlendirir veya gerek görüldüğünde kontrol çalışması yapar, yaptırır ve yapılanları değerlendirmeye alır.
- b) Değerlendirme ve kontrol çalışmaları sonucunda, hazırladığı raporu Tescil Alt Komitesine sunar.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Tescil Uygulama Esasları

Tescil İçin Başvuru

Madde 11 — Yerli veya yeni geliştirilen hayvan ırk, tip, hat ve hibritlerin tescil edilebilmesi için ıslah eden veya geliştiren, gerçek veya tüzel kişilerin başvuruda bulunması gereklidir.

Milli Tescil Listesi

Madde 12 — Yerli veya yeni geliştirilmiş ırk, tip, hat ve hibritler, tescil edildikten sonra Milli Tescil Listesine kaydedilir.

Tavsiye Listesi

Madde 13 — Milli tescil listesinde yer alan, yaygın şekilde yetiştirilmesi uygun görülen yerli veya yeni geliştirilen hayvan ırk, tip, hat ve hibritler Tavsiye Listesine kaydedilir.

Sınai Mülkiyet Hakları

Madde 14 — Tescil ettiren gerçek veya tüzel kişilerin Sınai Mülkiyet hakları; yerli veya yeni geliştirilen hayvan ırk, tip, hat ve hibritleri, tescil edildikten sonra kazanılır.

- a) Sınai mülkiyet haklarının korunmasında; yürürlükteki kanun ve mevzuat uygulanır.
- b) Yerli ırkların sınai mülkiyet hakkı, devlet adına Bakanlığa aittir. Bakanlığın izni olmadan, yurt dışına her ne sebeple olursa olsun materyal çıkarılmaz.
- c) Yeni geliştirilen hayvan ırk, tip, hat ve hibritlerinin her türlü ticari üretim ve satış hakları tescil ettirene aittir. Tescil sahibinin izni olmadığı sürece başkaları tarafından ticari amaçlı üretilip satılması yasaktır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Yürürlükten Kaldırılan Hükümler

Madde 15 — 21/5/2002 tarihli ve 24761 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Hayvan Irklarının Tesciline Dair Yönetmelik hükümleri değişikliği ile birlikte yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

Madde 16 — Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 17 — Bu Yönetmelik hükümlerini Tarım ve Köyişleri Bakanı yürütür.